

Regionsudvalgets udtalelse: »EU-støtteprogrammet Life — Det videre forløb«

(2011/C 259/10)

REGIONSUDVALGET

- bekræfter, at LIFE-programmet har bevist sit værd mange gange og derfor bør forlænges i næste budgetperiode med særlig fokus på delområdet biodiversitet;
- anmoder om, at de administrative modaliteter forenkles, at loftet for medfinansiering hæves, at udgifterne til forberedelsen af godkendte projekter gøres berettigede til LIFE-støtte, samt at de lokale og regionale myndigheder igen får mulighed for i fuldt omfang at kalkulere med personaleomkostninger som egne midler;
- opfordrer til, at det fremtidige delområde LIFE-Biodiversitet kommer til at dække biodiversitet i bred forstand, da det for at kunne spille en central rolle i finansieringen af Natura 2000 også bør kunne finansiere tilbagevendende aktiviteter inden for »forsøgsstedsledelse«;
- foreslår, at delområdet LIFE-Miljø fortsat bør være et afgørende incitament for lokale og regionale myndigheder til at opfylde retsforskrifterne, allerede inden EU's miljølovgivning træder i kraft, og til at gå videre end de lovmæssige krav og anvende innovative miljømæssige løsninger, idet projekterne vil have en høj potentiel sneboldeffekt på økoinnovation inden for den offentlige sektor;
- støtter – for at øge LIFE-programmets effektivitet – Kommissionens forslag om »integrerede LIFE-projekter« i stor målestok, som er en effektiv måde at få det optimale ud af LIFE som katalysator, da der etableres strukturerede forbindelser til andre EU-fonde;
- understreger, at det nye LIFE-støtteprogram fortsat bør støtte kommunikations- og informationsprojekter og i højere grad have fokus på uddannelse og fremme projekter, der inddrager lokale og regionale myndigheder, og som har en betydelig virkning på EU-niveau.

Ordfører	Daiva MATONIENĖ (LT/AE), medlem af byrådet i Šiauliai
Basisdokument	Meddelelse fra Kommissionen om midtvejsevaluering af Life+-forordningen KOM(2010) 516 endelig

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

A. Generelt

1. mener, at beskyttelsen af miljøet og bevaringen af biodiversiteten er en væsentlig forudsætning for livskvaliteten i Europa og derfor ikke kun bør være de nationale regeringers, de lokale og regionale myndigheders eller EU-institutionernes opgave, men at alle europæiske borgere bør føle ansvar for udviklingen;

2. understreger, at en af EU's målsætninger er at fremme en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, hvor der tages hensyn til de økologiske målsætninger, og at tab af biodiversitet kan have negativ indflydelse på denne. EU har imidlertid selv stadig større beføjelser vedrørende miljøbeskyttelse, hvilket kommer til udtryk i artikel 192 i EUF-traktaten, som fastsætter EU's miljø-mæssige beføjelser;

3. erkender, at LIFE-programmet, der blev oprettet med forordning (EØF) nr. 1973/92 og senere er blevet ajourført, er et af EU's vigtigste finansielle instrumenter, der hidtil har finansieret 3 115 miljøprojekter med i alt 2,2 mia. EUR⁽¹⁾. Det er derfor et vigtigt redskab til medfinansiering af lokale og regionale miljøpolitikker samt projekter med europæisk merværdi⁽²⁾;

4. advarer trods stor anerkendelse og påskønnelse af LIFE-programmet imod, at man overvurderer programmets muligheder. De ca. 340 millioner EUR, der årligt er til rådighed under LIFE-programmet, kan ganske vist sikre støtte til en række projekter, hvoraf mange har et stort potentiale til at levere gode eksempler og incitament til positive strategier i miljøpolitikken. Midlerne, som udgør ca. 0,2 % af EU's årlige budget, er imidlertid ikke tilstrækkelige til løse alle problemer, der opstår som følge af manglende budgetmidler hos andre miljøprogrammer eller EU-fonde;

5. anerkender, at LIFE+ har spillet en væsentlig rolle med hensyn til at udarbejde og gennemføre miljøforvaltningsplaner, genskabe værdifulde levesteder, sørge for at genoprette bestanden af vigtige arter samt udvikle Natura 2000-nettet. Derudover har LIFE+ bidraget til at skabe partnerskaber og dermed styrke samarbejdsstrukturen og lette erfarings- og informationsudvekslingen mellem interessegrupper og politiske beslutningstagere;

⁽¹⁾ Det nuværende instrument LIFE+ blev oprettet med forordning (EF) nr. 614/2007, EUT L 149 af 9.6.2007.

⁽²⁾ Kommissionen, GD for Miljø 2010: LIFE Focus »LIFE and local authorities«.

6. opfordrer til, at der udvikles lokale partnerskaber, der er bedst egnede til at kombinere ressourcerne fra LIFE med andre finansieringskilder på nationalt og EU-niveau;

7. fremhæver, at de nye udfordringer på miljøbeskyttelsesområdet, den stadig svindende biodiversitet og udviklingen i EU stiller den europæiske miljøbeskyttelse over for nye opgaver, som man hurtigst muligt skal finde virksomme løsninger på inden for rammerne af det nye finansielle overslag;

8. mener, at EU's lokale og regionale myndigheder har en afgørende rolle at spille i gennemførelsen af EU's miljølovgivning og i formidlingen af økoinnovation og god praksis til et bredere publikum;

9. anbefaler, at bevaringen af biodiversiteten får højeste prioritet inden for alle områder af EU's miljøbeskyttelsespolitik. Da beskyttelsen af biodiversiteten er et tværgående emne, skal det desuden sikres, at der tages højde for denne på alle vigtige politikområder;

10. tilskynder til, at EU's miljøbeskyttelsespolitik tager hensyn til de nye udfordringer, der er forbundet med den hurtige udvikling af genteknisk modificerede organismer og deres påvirkning af de naturligt forekommende arter, som endnu ikke er udforsket til fulde;

11. konstaterer, at der under visse omstændigheder kan opstå konflikter mellem målene for biodiversiteten og andre aspekter af bæredygtig udvikling. Med tanke på risikoen for sådanne målkonflikter er det meget vigtigt at sikre en mere fleksibel koordinering af de forskellige økologiske og bæredygtige målsætninger, og at der er sammenhæng mellem alle trufne foranstaltninger, således at regler og foranstaltninger på et givet område ikke fører til forringelser på et andet område eller endda til dårligere helheds løsninger;

12. understreger, at LIFE-projekterne, selvom de tydeligvis har et miljømæssigt mål, alle vil kunne give de lokale samfund socioøkonomiske fordele, herunder økosystemtjenester under LIFE-programmets »natur og biodiversitet«-projekter. Regionsudvalget bifalder beskrivelsen af sådanne mulige fordele i ansøgningskemaerne til LIFE-projekter, som man er begyndt på allerede i år. Dette burde resultere i rapportering fra Kommissionen om en bred vifte af socioøkonomiske resultatindikatorer for hele LIFE-støtteprogrammet;

13. mener, at LIFE+-programmets delområde »natur og biodiversitet« har bidraget væsentligt til at gennemføre fugledirektivet og habitatdirektivet, og at i hvert fald nogle af de mål, der blev fastlagt i meddelelsen »Stop for tab af biodiversitet inden 2010«, blev nået. Alligevel omfatter LIFE+ kun en del af de foranstaltninger, fugledirektivet og habitatdirektivet projekterer med, og tab af biodiversitet er fortsat et område, der bør have særlig opmærksomhed;

14. anmoder af den grund om, at støtteprogrammet LIFE+ skal vedblive at være en væsentlig bestanddel af EU's miljøbeskyttelsespolitik, med særlig stor vægt på delområdet »biodiversitet«. Man bør sætte alt ind på at opnå de mål for begrænsningen af tab af biodiversitet, der er fastlagt for tiden frem til 2020;

15. henleder opmærksomheden på de særlige forhold, der gør sig gældende i regionerne i den yderste periferi, som med over 200 lokaliteter af fællesskabsbetydning inden for Natura 2000-netværket er de største nettobidragydere til biodiversitet i hele EU. Disse regioner er af afgørende betydning, når det gælder målet om at standse tabet af biodiversitet;

16. bifalder Kommissionens forslag om at indføre »Natura 2000 Prioritised Action Frameworks« (PAFs) til finansiering af Natura 2000 som makroforvaltningsplaner på regionalt og nationalt niveau, der giver en tydelig og bindende ramme for andre EU-midler og nationale bidrag til finansieringen af bevarelsen af Natura 2000-områder og prioriterede arter inden for et afgrænset område ⁽³⁾.

B. Anbefalinger for midtvejsevalueringen af LIFE+

REGIONSUDVALGET

17. understreger, at den seneste økonomiske og finansielle krise også har skabt mange udfordringer for de lokale og regionale myndigheders planer vedrørende medfinansiering af forskellige initiativer, herunder projekter til bevarelse af biodiversitet. I den sammenhæng beder Regionsudvalget de nationale myndigheder og EU's institutioner om at dele og gennemføre god praksis på området. Som eksempel kan nævnes den polske model for god praksis, hvor den nationale regering har skabt en national fond, der garanterer medfinansiering af vellykkede LIFE-projektansøgninger ⁽⁴⁾;

18. hilser indførelsen af vejledende nationale tildelinger i LIFE+ velkommen, navnlig hvis denne foranstaltning får midlertidig karakter med det formål at øge antallet af godkendte ansøgninger fra EU's nye medlemsstater. Udvalget understreger samtidig behovet for tydeligt at fremhæve denne foranstaltnings midlertidige karakter og opfordrer Kommissionen til at fortsætte sine bestræbelser på at yde støtte i form af uddannelse til de

nationale kontaktpunkter og de medlemsstater, hvor ordningerne ikke udnyttes fuldt ud, samt til at tilskynde medlemsstaterne til at øge de nationale og regionale kontaktpunkters kapacitet til at yde aktiv støtte til deres ansøgere;

19. fremhæver behovet for at sikre, at de lokale og regionale myndigheders interesser tillægges tilstrækkelig opmærksomhed, at de påvirkes af denne lovgivning, at de fortsat har tilstrækkeligt spillerum i prioriteringen af »Prioritised Action Frameworks«, samt at det gøres muligt for de regionale myndigheder at tage ansvaret for disse og dermed blive modtagere inden for den nye ordning;

20. opfordrer Kommissionen til at fortsætte med at forbedre LIFE+-programmets delområde »miljøpolitik og miljøstyring« for at finansiere projekter til fremme af overholdelse af retsfor skrifterne, som allerede inden lovgivningsprocessen går i gang, identificerer de ressourcer, der er nødvendige for at gennemføre ny EU-lovgivning, pilotprojekter for miljøvenlige indkøb, der afprøver gennemførligheden af stort anlagte, miljøvenlige offentlige indkøbsprojekter i byer eller regioner, samt demonstrationsprojekter for ressourceeffektivitet, grøn vækst og bæredygtig produktion;

21. understreger, at der bør skabes yderligere muligheder for at finansiere NGO-initiativer på miljøområdet og dermed sørge for, at civilsamfundet medvirker effektivt til at virkeliggøre EU's miljøbestemmelser, at man skærper offentlighedens bevidsthed om miljøbeskyttelse ved at inddrage borgerne stærkere i fastlæggelsen af nye målsætninger, og at man samler eksempler på god praksis og ekspertise;

22. påpeger, at en stor del af de initiativer, der hidtil er gennemført inden for delområdet »natur«, udelukkende har fokuseret på truede arter, som har været genstand for stor mediedækning (f.eks. den brune bjørn, *Ursus arctos*, klokkefrøen, *Bombina bombina*, eller hedepletvingen, *Euphydryas aurinia*). På den anden side har talrige andre truede arter slet ikke fået opmærksomhed. Når LIFE+-programmet videreudvikles, bør man bl.a. tilskynde til også at beskytte andre, mindre synlige arter;

23. minder om, at projekter under delområdet »natur« ifølge de gældende krav skal være innovations- eller demonstrationsprojekter. Bevaring af biodiversitet kræver dog i de fleste tilfælde ikke innovation, men snarere, at man fortsætter det arbejde, man er begyndt på, samt at man indsamler og anvender eksisterende gode erfaringer. Derfor er det utroligt vigtigt for projekterne inden for dette delområde, at man gør det muligt at tillægge kravet om innovations- og demonstrationsværdi mindre betydning og lægge mere vægt på Natura 2000-områdenes særlige behov og spørgsmålet om bevaring af biodiversitet i et bestemt geografisk område. Det burde være nok at bygge på god praksis og stræbe efter at overføre denne praksis til og anvende den i andre regioner på et senere tidspunkt;

⁽³⁾ Ifølge artikel 8 i habitatdirektivet. Kommissionens LIFEnews artikel »LIFE Nature and Biodiversity: what common future?« (2010).

⁽⁴⁾ Kommissionens LIFEnews artikel »LIFE Nature and Biodiversity: what common future?« (2010).

24. fremhæver vigtigheden af at fremme gennemførelsen af LIFE+ og andre særlige programmer i de nye medlemsstater mere aktivt, i betragtning af de udfordringer de lokale og regionale myndigheder og samfundene i disse lande står over for, mens de tilpasser sig EU-medlemskabets betingelser;

25. understreger, at man – for at opnå størst mulig synergi allerede inden for den nuværende budgetperiode – i videst muligt omfang bør sørge for at harmonisere LIFE+ med andre EU-programmer, der har direkte eller indirekte forbindelse til miljøbeskyttelse, f.eks. det syvende forskningsrammeprogram, rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), strukturfondene og Samhørighedsfondens;

26. henviser til de fordele, der er ved at fremme inddragelsen af den private sektor i initiativer inden for biodiversitet samt at støtte synspunktet om, at LIFE+ fremmer en bæredygtig og socialt ansvarlig økonomisk udvikling;

27. fremhæver de fordele, der er ved i højere grad at inddrage den akademiske verden i LIFE-aktiviteter og opfordre den til at samarbejde med programmets største støttemodtagere, hvor forskerne bidrager med de nyeste videnskabelige resultater og giver nye indfaldsvinkler til fælles udfordringer.

C. LIFE+-programmet i den kommende budgetperiode

REGIONSUDVALGET

28. understreger vigtigheden af at stille passende midler til rådighed til europæiske miljøbeskyttelsesinitiativer i den kommende budgetperiode for at bevare biodiversiteten, garantere, at europæerne har livsmiljøer af høj kvalitet, samt skærpe den internationale bevidsthed om miljøbeskyttelse;

29. minder om, at praksis viser, at vi står over for en uendelig række miljømæssige udfordringer, hvilket ikke modsvares af de begrænsede ressourcer, vi har til at modvirke den udvikling. Derfor bør alle foranstaltninger til at beskytte miljøet og biodiversiteten være særligt effektive. En af de væsentligste forudsætninger for effektivitet i et Europa, der lever op til tanken om at være »forenet i mangfoldighed«, er, at ressourcerne anvendes fleksibelt, så aktørerne i de forskellige europæiske stater og regioner får størst mulig merværdi af midlerne samtidig med, at der tages hensyn til de lokale betingelser;

30. forsikrer om, at lokale og regionale myndigheder spiller en væsentlig rolle for beskyttelsen af miljøets mangfoldighed og livsmiljøer af høj kvalitet for de europæiske borgere, og at de vil fortsætte med at gøre det. Derfor bør man først og fremmest sørge for, at de lokale og regionale myndigheder også anvender de forskellige miljøbeskyttelsesinstrumenter og får mulighed for at medvirke i videst mulig omfang, når instrumenterne skal udformes eller forbedres;

31. bekræfter, at LIFE-programmet, der blev etableret i 1992, har bevist sit værd mange gange. Det bør derfor forlænges i

næste budgetperiode, og man bør i størst mulig omfang trække på de positive og negative erfaringer, man har samlet i den nuværende budgetperiode.

Prioriteter i udviklingen af det nye støtteprogram LIFE

REGIONSUDVALGET

32. noterer sig, at resultaterne af den offentlige høring om LIFE-programmets fremtid⁽⁵⁾ viser, at interessenterne har peget på større viden om miljøproblemerne og behovet for løsninger mellem forskellige aktører samt fremme af innovation af teknikker, der muliggør bedre miljøforvaltning, især for de kompetente myndigheder, som de to mest effektive fremgangsmåder til at forbedre den lokale miljøpolitik og dens gennemførelse. Udvalget henstiller derfor til Kommissionen, at de vigtigste prioriteter i forbindelse med en reform af LIFE er, at opbygningen af de lokale og regionale myndigheders administrative kapacitet fortsættes, og at borgernes bevidsthed herom skærpes;

33. giver udtryk for sin faste overbevisning om, at støtteprogrammet LIFE også i den næste programmeringsperiode skal være det centrale finansielle redskab til beskyttelse af natur og biodiversitet, kendetegnet ved omkostningseffektivitet samt projekternes og programmernes høje kvalitet. Derfor bør enhver videreudvikling af programmet fokusere på at forenkle procedurerne vedrørende ansøgning og administration samt at åbne det for en bred vifte af ansøgningsberettigede;

34. opfordrer til, at de lokale og regionale myndigheder samt andre offentligtretlige organisationer i den nye LIFE+-finansieringsperiode igen får mulighed for i fuldt omfang at kalkulere med personaleomkostninger som egne midler, således at de lokale og regionale myndigheder i endnu højere grad kan få det optimale ud af LIFE-programmet;

35. understreger, at den fuldstændige opfyldelse af LIFE-støtteprogrammets målsætninger muligvis også er blevet hindret af træge administrative procedurer og en lav medfinansieringssats (normalt 50 % med mulige undtagelser for LIFE+-programmets delområde »natur«). Derfor skal programmet stræbe efter at forenkle de administrative modaliteter (ansøgning, gennemførelse, støtteberettigelse for mindre projekter) samt at hæve loftet for medfinansiering;

36. minder om de forskelle, der stadig er mellem informationsniveauerne og finansieringskapaciteterne i de nye og gamle medlemsstater. For at sikre tilgængeligheden til programmet anbefaler Regionsudvalget derfor, at man udvikler respektive mekanismer til i særlig grad at støtte ansøgerne og modtagerne fra de nyere medlemsstater. Denne bistand skal rettes imod udviklingen af projektforslag og administrative spørgsmål og kan organiseres ved at styrke systemet med nationale kontaktpunkter eller oprettelsen af regionale kontaktpunkter, hvor disse endnu ikke eksisterer;

⁽⁵⁾ Rapporten om vurderingen af Life+-instrumentets virkninger, udarbejdet af Regionsudvalgets sekretariat, maj 2011.

37. foreslår, at ansøgningsprocedurerne tager hensyn til overvejelserne om bæredygtighed og til udnyttelsen af tilgængelige it-ressourcer. Det drejer sig navnlig om at udvikle online-projektansøgninger, evalueringer, kommunikationsprocedurer for ansøgninger til forvaltningsorganer, herunder onlineregistrering af ansøgere, samt et system til håndtering af data;

38. opfordrer til, at bedømmelsen af projektansøgninger får tilstrækkelig megen opmærksomhed. På nuværende tidspunkt går der omkring halvandet år, fra forslagsindkaldelserne udsendes, til et projekt påbegyndes. I den henseende kan man udvælge gode eksempler på forvaltningspraksis fra de fælles tekniske sekretariater i de mest velfungerende programmer for territorielt samarbejde;

39. tilkendegiver, at udgifterne til projektforberedelsen skal være berettigede til LIFE-støtte eller dækkes af et fast beløb (der f.eks. kan afhænge af projektets samlede budget), såfremt projektet godkendes, alt imens man forenkler ansøgningsprocedurerne og følger praksis i programmerne vedrørende territorielt samarbejde;

40. konstaterer, at de nye LIFE-gennemførelsesprocedurer bør forenkles mest muligt for at sørge for, at det ikke er rapporter, men målrettede miljøbeskyttelses- og informationsaktiviteter, der står øverst på dagsordenen i de projekter, der finansieres af programmet;

41. minder om, at det organiserede civilsamfund også fremover vil spille en mindst lige så vigtig rolle for initiativer vedrørende miljøbeskyttelse og biodiversitet. Derfor bør det nye LIFE+-program indeholde en stærk komponent, der fokuserer på NGO'er og oplysningskampagner. Samtidig bør man sikre, at også forskere og mindre, lokale NGO'er kan få glæde af programmet;

42. fremhæver vigtigheden af, at enhver ændring af LIFE+-støtteprogrammet også tager højde for den store uoverensstemmelse, der er mellem foranstaltningerne til bevaring af biodiversitet på den ene side og resultaterne på den anden side. Projekterne er ofte af kort varighed, mens det typisk tager længere tid, før resultaterne bliver synlige. Man skal derfor anvende passende evalueringsmetoder;

43. tilskynder til, at LIFE+ defineres i overensstemmelse med mål, der er lettere at identificere og opnå. Det kræver, at man lægger større vægt på resultater end på at vurdere succes ud fra udgifternes korrekthed;

44. foreslår, med programmets langsigtede målsætninger for øje, at ansøgerne opmuntres til at gennemføre og/eller finansiere de aktiviteter, der er nødvendige for at sikre en effektiv opfølgning, når projektet er afsluttet, herunder overvågning af projektets langtidseffekter. Som incitament kan man indføre ekstra point i bedømmelsen af de ansøgere, der projekterer med opfølgningsprocessen i deres ansøgninger og forpligter sig til selv at finansiere den;

45. tilkendegiver, at det nye LIFE+-program også skal omfatte certificering af projekter i tilfælde af, at de opfylder målsætningerne for regionale strategier, f.eks. Østersøstrategien;

46. er, baseret på erfaringer i praksis, overbevist om, at projektstøtte (aktivitetstilskud) er den mest effektive mekanisme og bør forblive det vigtigste instrument i LIFE-støtten med det formål for øje at støtte de lokale og regionale myndigheders miljøpolitiske aktiviteter og investeringer. Anvendelsen af innovative finansieringsinstrumenter kan ligeledes overvejes, først og fremmest inden for LIFE-programmets miljøområde, men disse instrumenter bør, om overhovedet, anvendes som et supplement til og ikke som en erstatning for den direkte projektfinansiering.

Forvaltning af programmet

REGIONSUDVALGET

47. mener, at den nuværende centraliserede forvaltning af LIFE-støtteprogrammet har vist sig at være effektiv, og at det er kendetegnet ved, at en relativt lille del af midlerne bruges på administration. Regionsudvalget gentager sin modstand mod en »renationalisering« af instrumentet⁽⁶⁾ og anbefaler, at det næste LIFE-støtteprogram fortsætter med at have et centraliseret forvaltningssystem, der ledes af Kommissionen;

48. tilkendegiver, at det kan være yderst vanskeligt at opnå konkrete resultater inden for et økosystem, mens projektet gennemføres. I næste budgetperiode bør man derfor bruge en anden synsvinkel, når man evaluerer de projekter, der gennemføres inden for rammerne af LIFE+. Man bør fokusere mindre på de resultater, man kan opnå inden for rapporteringsperioden, og mere på de planlagte foranstaltninger, deres omfang og projekternes mulige langsigtede resultater;

49. tilskynder til, at det nye LIFE+-program skal gøres tilstrækkeligt fleksibelt og også afstemmes efter andre støtteinstrumenter, der ikke nødvendigvis har en direkte forbindelse til miljøbeskyttelse, men dog alligevel indeholder en miljørelateret komponent;

50. mener, at der er behov for at fremme en fælles, sammenhængende strategi for naturbeskyttelse og udvikling af landdistrikterne, især i de områder, der er omfattet af Natura 2000-nettet, som har en betydelig landbrugs- og husdyrproduktion, og understreger behovet for at sikre en effektiv koordinering med de fremtidige instrumenter i den fælles landbrugspolitik, som sandsynligvis vil tage sigte på miljømæssig konkurrenceevne;

51. bifalder idéen om at give de regionale myndigheder ansvaret for de såkaldte »Natura 2000 Prioritised Action Frameworks« og fremhæver behovet for at sikre, at der er plads til senere ændringer i deres prioriteter.

⁽⁶⁾ CdR 253/2004 fin.

Det nye LIFE-støtteprogramms struktur

REGIONSUDVALGET

52. støtter Rådet, som har fremhævet »nødvendigheden af alle komponenterne« i ordningen og vigtigheden af, at LIFE afspejles i EU's fremtidige finansielle ramme, »idet der tages hensyn til synergiene med EU's øvrige finansielle instrumenter, der bidrager til at nå EU's miljømål«⁽⁷⁾;

53. tilskynder til, at LIFE som minimum bliver formelt knyttet til den nye fælles strategiske ramme;

54. foreslår, at det næste LIFE-støtteprogram bibeholder en struktur, der ligner den nuværende, som består af tre delområder: *LIFE-Biodiversitet* (herunder det nuværende LIFE+-delområde »natur og biodiversitet«), *LIFE-Miljø* samt *LIFE-Styring* (herunder det nuværende LIFE+-delområde »information og kommunikation«).

LIFE-Biodiversitet

REGIONSUDVALGET

55. opfordrer til, at det fremtidige delområde LIFE-Biodiversitet ikke begrænses til Natura 2000 alene, men dækker en bredere opfattelse af begrebet biodiversitet. Biodiversitet er blevet et bredt koncept, der dækker aspekter som økosystemtjenester, grøn infrastruktur, invasive fremmede arter osv. Selv om mange af disse aspekter kan behandles under Natura 2000, som fortsat skal udgøre selve konceptets kerne, er der aspekter, der kun dækkes delvist eller slet ikke dækkes. Det tyder på, at der er behov for at anvende en bredere opfattelse af biodiversitet;

56. tilkendegiver, at LIFE også bør tillade finansiering af tilbagevendende aktiviteter inden for »forsøgsstedsledning« for at kunne spille en central rolle i finansieringen af Natura 2000 og ikke udelukkende begrænse sig til god praksis eller innovative projekter, som angivet i artikel 3 i LIFE+-forordningen. Med henblik på et højt kvalitetsniveau for de støttede projekter og aktiviteter bør LIFE-programmet imidlertid fastsætte minimumsstandarder for projektforslagene, deres overvågning og formidlingen af resultaterne til offentligheden.

LIFE-Miljø

REGIONSUDVALGET

57. foreslår, at miljøkomponenten i det nye LIFE-støtteprogram fortsat bør være et afgørende incitament for lokale og regionale myndigheder, der ønsker at gå videre end de lovmæssige krav og anvende innovative teknologier og miljømæssige løsninger. Denne komponent kunne dække de forudgående investeringer og dermed åbne op for langsigtede fordele⁽⁸⁾;

58. minder om, at der er begrænsede midler til rådighed, og at det derfor måske kun vil være et begrænset antal lokale og regionale myndigheder, der fortsat vil modtage støtte fra LIFE-programmet, mens de fleste kommuner og regioner står over

for udfordringen med at gennemføre EU-lovgivningen. Derfor bør kommende LIFE-projekter have en høj potentiel snebold-effekt på økoinnovation inden for den offentlige sektor⁽⁹⁾, mens miljøkomponentens øgede synlighed også bør prioriteres højt;

59. understreger, at den fremtidige miljøkomponent i LIFE-støtteprogrammet bør rette fokus mod mere end bare nogle få tematiske spørgsmål⁽¹⁰⁾ og dermed være åben for de enestående udfordringer og muligheder, der findes inden for dækningsområdet. Udvælgelseskriterierne bør bygge på en kombination af anerkendelse af programmets strategiske målsætninger og de potentielle støttemodtageres lokale prioriteter. For at forblive bæredygtig kan LIFE-støtteprogrammet inden for hvert tematiske område opstille prioriteter gældende for to år, der er knyttet til EU's prioritetsområder;

60. opfordrer LIFE-Miljø til at støtte projekter for integreret miljøforvaltning hos de lokale og regionale myndigheder og derved fremme opfyldelsen af retsfor skrifterne, allerede inden EU's miljølovgivning træder i kraft;

61. noterer sig den igangværende debat om, hvorvidt det er effektivt at beholde to særskilte programmer til finansiering af økoinnovation⁽¹¹⁾, som begge ledes af GD Miljø. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge dette aspekt i konsekvensanalysen af det næste LIFE-støtteprogram og tage hensyn til, at begge instrumenter på nuværende tidspunkt har forskellige formål og når ud til forskellige modtagere⁽¹²⁾. Enhver beslutning, der træffes som følge af denne debat, skal sikre, at de lokale og regionale myndigheder fortsat vil modtage støtte, eftersom de spiller en afgørende rolle for at formidle god praksis til et bredt publikum, har tæt kontakt med offentligheden og derfor er i stand til at højne bevidsthedsniveauet og opmuntre til nye adfærdsmønstre.

LIFE-Styring

REGIONSUDVALGET

62. opfordrer til at lade det fremtidige delområde »styring« omfatte støtte til vidensdeling om gennemførelse og håndhævelse af miljølovgivning. Dette kan gøres gennem støtte til netværk, uddannelse og projekter, der har til formål at udveksle god praksis på EU-niveau, såsom EU-netværket til gennemførelse og håndhævelse af miljølovgivning (IMPEL) og LIFE+-projektet »Europæiske biodiversitetshovedstæder«⁽¹³⁾;

63. tilskynder til en evaluering af finansieringen af miljø-NGO'er under LIFE-programmets delområde »styring« for mere effektivt at fremme deres mulighed for at medvirke til, at der sker en afbalanceret inddragelse af de berørte parter i EU's udarbejdelse af politikker. Det indebærer, at de årlige driftstilskud erstattes af flerårige driftstilskud, samt at man øger antallet af medlemsstater, der indgår i et projektpartnerskab og dermed bidrager med de nødvendige netværksstrukturer og praktiske erfaringer;

⁽⁷⁾ Miljørådets konklusioner af 20.12.2010 om »Forbedring af de miljøpolitiske instrumenter« (5302/11).

⁽⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁹⁾ CEMR 02/2011: Response to the consultation on a future EU financial instrument for the environment.

⁽¹⁰⁾ CdR 253/2004 fin.

⁽¹¹⁾ Økoinnovationskomponenten inden for rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation samt LIFE+-programmets delområde »miljøpolitik og miljøstyring«.

⁽¹²⁾ Kommissionens LIFEnews artikel »The evolution of LIFE Environment: past, present and future« (2010).

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 112/2010 fin.

64. gentager sin opfordring til Kommissionen om »at undersøge, om konceptet for Borgmesteraftalen kan udvides til at omfatte andre centrale EU-miljøpolitiske områder som biodiversitet, affaldshåndtering, forvaltning af vandressourcerne, støj og luftforurening samt arealanvendelse«⁽¹⁴⁾, nemlig ved at lade det næste LIFE-støtteprogram finansiere udvidelsen af konceptet for Borgmesteraftalen fra energieffektive til ressourceeffektive og miljøvenlige byer.

Større programmer

REGIONSUDVALGET

65. støtter Kommissionens forslag om muligheden for »integrerede LIFE-projekter« eller »LIFE-handlingsprogrammer« i stor målestok som ny projektkategori i LIFE-støtteprogrammet for at øge LIFE-programmets effektivitet og reducere de administrative omkostninger. Projekter af denne type kunne anvendes til at løse en lang række problemer, særligt inden for ferskvandsforvaltning, natur- og biodiversitetsbevarelse samt bæredygtig brug af ressourcer og affaldsbehandling⁽¹⁵⁾. Traditionelle selvstændige LIFE-projekter skal dog også bibeholdes, da de giver mindre lokale NGO'er, berørte parter og myndigheder mulighed for at modtage støtte;

66. mener, at de integrerede projekter kan projektere med muligheden for at støtte et specifikt temaområde eller en større del af et område inden for en region eller en medlemsstat (f.eks. projekter til genoprettelse af vådområder i et flodbækken, aktiviteter til beskyttelse af truede arter på deres migrationsruter, udvikling af planer for forvaltning af lokaliteter og gennemførelsen af dem, for alle eller lignende Natura 2000-lokaliteter i et område, inden for et »Natura 2000 Prioritised Action Framework«);

67. foreslår, at de integrerede projekter kan omfatte rammer og retningslinjer for udvikling af individuelle LIFE-projekter og andre projekter, herunder en plan, der forklarer, hvordan andre EU-, nationale, regionale, lokale og private midler kombineres for at finansiere de foreslåede aktiviteter; disse projekter kan også nedsætte faste arbejdsgrupper, der involverer hold fra flere forskellige lande, med det sigte at analysere de mellem- og langsigtede resultater af lignende LIFE-projekter, som allerede er gennemført, og etablere netværk ved hjælp af møder, kongresser, virtuelle platforme og andre former for kommunikation;

68. opfordrer til, at offentlige myndigheder, NGO'er og berørte parter, der arbejder på regionalt eller nationalt niveau, samt partnerskaber mellem disse grupper gøres berettigede til at modtage støtte fra de integrerede projekter. Disse projekter bør også være af længere varighed (f.eks. 5-10 år), inden for hvilken individuelle beslægtede LIFE-projekter kan udvikles og gennemføres;

69. noterer sig merværdien af sådanne integrerede projekter, navnlig fordi de tildeler de regionale myndigheder en central rolle som mulige ledende støttemodtagere, som også hyppigt er de kompetente myndigheder, der har ansvaret for midlerne til udvikling af landdistrikterne, strukturfondenes operationelle programmer samt de fremtidige »Natura 2000 Prioritised Action

Frameworks«. Desuden er denne type projekter en effektiv måde at fremme det komplementære element på og dermed få det optimale ud af LIFE som katalysator: Projekterne etablerer strukturerede forbindelser med og udvikler projekt-pipelines for anden EU-støtte og fremmer dermed anvendelsen af disse langt større bidrag til opfyldelsen af mål på miljøområdet. Det kan også medvirke til at imødegå den nuværende manglende brug af strukturfondene på områderne biodiversitet og miljø, et problem, som Regionsudvalget har taget op i tidligere udtalelser⁽¹⁶⁾.

LIFE-støtteprogrammets geografiske anvendelsesområde

REGIONSUDVALGET

70. opfordrer til, at det nye LIFE+-program tager hensyn til, at de udfordringer, der er forbundet med bevaring af biodiversitet, ofte strækker sig ud over EU's grænser. Derfor bør man gøre det muligt at finansiere visse aktiviteter i EU's nærmeste nabolande.

Foranstaltninger til information, publikation og formidling

REGIONSUDVALGET

71. finder resultatet af midtvejsevalueringen af LIFE+ tilfredsstillende. Den viste, at offentlige myndigheder og udviklingsagenturer var den mest almindelige type støttemodtagere inden for alle LIFE+-delområderne (de udgjorde 42 % af de ledende støttemodtagere i 2007 og 2008, mens de tilsvarende tal for delområdet natur og biodiversitet var 51 %) ⁽¹⁷⁾. Regionsudvalget understreger endvidere behovet for at fremme de lokale og regionale myndigheders aktive inddragelse i miljøbeskyttelse og bevaring af biodiversitet;

72. opfordrer til, at man forbedrer informationspolitikken på nationalt niveau, så potentielle deltagere får bedre kendskab til de muligheder, LIFE+ tilbyder. Informationspolitikken bør, under hensyntagen til nærhedsprincippet og med de naturlige forskelle mellem de enkelte medlemsstater for øje, decentraliseres således, at de nationale informationscentre udvides, og man i enkelte tilfælde støtter informationskampagner om programmet på regionalt niveau;

73. tilskynder til, at det næste LIFE-støtteprogram tilbyder driftstilskud til netværk af lokale og regionale myndigheder, som medvirker til aktivt at formidle LIFE-støtteprogrammet til kommuner og regioner ⁽¹⁸⁾;

74. understreger, at det nye LIFE-støtteprogram fortsat bør støtte kommunikations- og informationsprojekter og i højere grad have fokus på uddannelse og fremme projekter, der inddrager lokale og regionale myndigheder, og som har en betydelig virkning på EU-niveau;

75. konstaterer, at programmet bør skærpe sit fokus på målrettede og dermed mere effektive måder at formidle aktiviteterne i alle LIFE-projekter på for at opnå højere merværdi af formidlingen. Disse aktiviteter bør primært målrettes mod kapacitetsopbygning og uddannelse samt inddragelse af centrale interessenter, snarere end bare at oplyse den brede offentlighed ved hjælp af brochurer og vejledende materiale;

⁽¹⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ Rapporten om vurderingen af Life+-instrumentets virkninger, se ovenfor.

⁽¹⁶⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ SEC(2010) 1120 final.

⁽¹⁸⁾ CEMR 02/2011.

76. minder om, at de initiativer til formidling af information om LIFE+, der er blevet gennemført af NGO'er, hidtil mest har fokuseret på at finansiere europæiske NGO'er i Bruxelles. I 2007 blev 30 europæiske NGO'er finansieret på denne måde, i 2008 var det 33, og året efter 32. Det er tydeligvis ikke tilstrækkeligt, heller ikke selv om de fleste af NGO'erne indgår i netværk. Derfor er det meget vigtigt at yde bedre støtte til aktive organisationer i medlemsstaterne, især på lokalt plan, fordi de som regel har bedst indblik i de lokale behov;

77. anbefaler, at man sikrer, at NGO'ernes oplysningskampanjer bliver så effektive som muligt, ved at give organisationerne mulighed for at koncentrere sig fuldt ud om deres egentlige arbejde, nemlig miljøbeskyttelse og informationsaktiviteter, i

stedet for at skulle bruge tid på at skrive ansøgninger og rapporter. Desuden ville det være hensigtsmæssigt, hvis Kommissionen indgik langfristede aftaler med en varighed på mindst to-tre år;

78. forpligter sig til fortsat at offentliggøre information om de muligheder, LIFE+-støtteprogrammet tilbyder, at fremme inddragelsen af lokale ansøgere i programmet, at indsamle synspunkter fra EU's lokale og regionale myndigheder og med udgangspunkt i praktiske erfaringer at afgive anbefalinger til Kommissionen om, hvordan programmet kan forbedres, og om mulighederne for, at EU kan udvikle et supplerende instrument for »natur og biodiversitet«, der kan anvendes parallelt med det nye LIFE-instrument.

Bruxelles, den 1. juli 2011.

Mercedes BRESSO

*Formand for
Regionsudvalget*
